

କାର୍ତ୍ତିକ ସାଙ୍ଗ

(ପୂର୍ବ ପ୍ରକାଶିତ ଉଦ୍ଧାର) ରାମ, ଲକ୍ଷ୍ମଣ, ସୀତା ରଥରେ ବସି ବନବାସ ଲାଗି ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କଲେ ।

ମିନା ଅପାଙ୍କ ରାମାୟଣ ଚୁଳି (୩୩) ବନବାସରେ ରାମ, ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଓ ଜାନକୀ

କବି ଶରଣ କଲେ । ଲକ୍ଷ୍ମଣ ସକାଶ ପ୍ରହରୀ ହୋଇ ସେ ଯାତ୍ରାକୁ କଳ୍ପ ରଖିଲେ ।

ଶ୍ରୀରାମଙ୍କ ଅନୁଧ୍ୟାବନ କରିଥିବା ପ୍ରଜାମାନେ ମଧ୍ୟ ଏ ସବୁ ଦେଖିଲେ । ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ପତ୍ରର ଶୟା କରି ସେଠାରେ ଶୟନ କଲେ ।

ରାତ୍ରିର ଦୁଇ ପ୍ରହର ବିତି ଯାଇଥିଲା । ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଉଠିପଡ଼ିଲେ ଓ ମା ସୀତାଙ୍କୁ ଉଠେଇ ଦେଲେ ।

ସକାଳେ ପ୍ରଜାମାନେ କୁଣ୍ଡିବେ ଆସି ଅଯୋଧ୍ୟାକୁ ଫେରି ଯାଇଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଅଯୋଧ୍ୟାକୁ ଫେରିଯିବେ ।

ଅଯୋଧ୍ୟା ନଗରରାଜ ଭକ୍ତି ପ୍ରେମ ଥିଲଣ ଦୂର । ମାତ୍ର ରାମଚନ୍ଦ୍ର ପିତୃସତ୍ୟ ପାଳିବାକୁ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କରିଛନ୍ତି ।

ରାମଚନ୍ଦ୍ର, ମା ସୀତା ଓ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ତମସା ନଦୀ କୂଳରେ ପହଂଚି ଯାଇଥିଲେ । ସେଠାରେ ରାତ୍ରି ଯାପନ କରିବାକୁ ଶ୍ରୀରାମ ସ୍ଥିର କଲେ ।

ଅଯୋଧ୍ୟାରେ ପହଂଚି ସେମାନେ ରାମ, ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଓ ସୀତାଙ୍କୁ ପାଇନଥିଲେ । ଦୃଷ୍ଟରେ ସେମାନେ ରୋଦନ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ ।

ଅଯୋଧ୍ୟାରେ ଦଶରଥଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ବହୁତ ଭଲ ଥିଲା । ରାମଙ୍କୁ ନ ଦେଖି ସେ ବିକଳରେ ରୋଦନ କରୁଥିଲେ ।

ସକାଳେ ପ୍ରଜାମାନେ କୁଣ୍ଡିବେ ଆସି ଅଯୋଧ୍ୟାକୁ ଫେରି ଯାଇଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଅଯୋଧ୍ୟାକୁ ଫେରିଯିବେ ।

ଅଯୋଧ୍ୟାରେ ପହଂଚି ସେମାନେ ରାମ, ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଓ ସୀତାଙ୍କୁ ପାଇନଥିଲେ । ଦୃଷ୍ଟରେ ସେମାନେ ରୋଦନ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ ।

କବିତା ଭୂମି ପାଇଁ

ଆସ ଗଣି ଗଣି ଗୀତ ଗାଇବା ଗୌରୀ ମେହେର ଏକ- ଆମେ ନୋହୁଁ ଖାଲି ପିଲା ଲୋକ ଏ ମାଟିର ମୂଳ ସବୁଠୁ ଅଧିକ ଆମେ ରଖୁଛୁ ତାହାରି ଚେକ ।

ବର୍ଷବୋଧରେ ନୀତି ଶିକ୍ଷା ଅମରନାଥ ବାରିକ

ଅ ଅଳପୁଆ ହେବ ନାହିଁ ଜୀବନେ ଆ ଆଦର କରିବେ ତୁମକୁ ଜନେ । ଇ ଇହାମେ ନିତି ପୂଜି ଶାରଦା ଇ ଇଶ୍ଵରକୁ ଭକ୍ତି କରିବ ସଦା ।

କରିବ ଆନ । ରାମଙ୍କର ବନବାସ ଯିବାର ଥିଲା । ତାକୁ ବଦଳେଇ ଆଣା କିଏ । ସୁମତ୍ତ ରଥର ବେଗ ବଢ଼ାଇଥିଲେ ।

ନାରାୟଣପୁର ଗ୍ରାମରେ କୁପାସିକୁ ନାମକ ଜଣେ ଗରିବ କୁସାରୀ ଓ ତାଙ୍କର ପତ୍ନୀ ମାଳତୀ ବାସ କରୁଥିଲେ । ମାଟିରେ ମାଟିଆ ତିଆରି କରି ମାଟିଆକୁ ବଜାରରେ ବିକି ବହୁତ ଖୁସିରେ ରହୁଥିଲେ ।

ବିନକର କଥା କୁପାସିକୁ ସକାଳୁ ଉଠି ମାଟିଆ ଗୁଡ଼ିକ ଅଗଣାରେ ସଜାଇକି ରଖୁଥାନ୍ତି । ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥାନ୍ତି ଗାଡ଼ିକୁ କେତେବେଳେ ଗାଡ଼ି ଆସିବ ଓ ସେ ତାଙ୍କର ମାଟିଆ ଗୁଡ଼ିକୁ ବିକିବେ ।

ନିକର କଥା କୁପାସିକୁ ସକାଳୁ ଉଠି ମାଟିଆ ଗୁଡ଼ିକ ଅଗଣାରେ ସଜାଇକି ରଖୁଥାନ୍ତି । ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥାନ୍ତି ଗାଡ଼ିକୁ କେତେବେଳେ ଗାଡ଼ି ଆସିବ ଓ ସେ ତାଙ୍କର ମାଟିଆ ଗୁଡ଼ିକୁ ବିକିବେ ।

ନିକର କଥା କୁପାସିକୁ ସକାଳୁ ଉଠି ମାଟିଆ ଗୁଡ଼ିକ ଅଗଣାରେ ସଜାଇକି ରଖୁଥାନ୍ତି । ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥାନ୍ତି ଗାଡ଼ିକୁ କେତେବେଳେ ଗାଡ଼ି ଆସିବ ଓ ସେ ତାଙ୍କର ମାଟିଆ ଗୁଡ଼ିକୁ ବିକିବେ ।

କୁହୁକ ମାଟିଆ

ରମାକାନ୍ତ ଦାସ

ଭାଙ୍ଗିଦେବି । ଏ ସବୁ ଦେଖି କୁପାସିକୁ ଓ ତାଙ୍କର ସ୍ତ୍ରୀ ବହୁତ କାହିଲେ । କିଛି ସମୟ ପରେ ବେପାରୀ ଜଣକ ଆସି କୁପାସିକୁଙ୍କ ଘର ପାଖରେ ଗାଡ଼ି ରଖି କୁପାସିକୁ ମାଟିଆ ଦେବା କଥା କହିଲେ ।

କୁପାସିକୁ କାହି କାହି ଯାଇ ନାଗ ଦେବାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ଓ କହିଲେ 'ମା ମୋର ଦୁଃଖ ଦୂର କର ମା, ଯଦି ମୁଖୁଆ ମୋ ମାଟିଆ ସବୁ ଭାଙ୍ଗିଦେବେ ତ ମୁଁ କେମିତି ଚଳିବି । ଏ କଥା ଶୁଣି ସ୍ତ୍ରୀ ମା ନାଗଦେବା ପ୍ରକଟ ହୋଇ କହିଲେ - 'ମୁଁ ତୋର ଦୁଃଖ ସବୁ ବୁଝିପାରୁଛି, ମୁଁ ତତେ ଆଶୀର୍ବାଦ କରୁଛି ତୁ ଯତ୍ନ ।

ମାଟିଆ ଗୁଡ଼ିକ ତିଆରି କରିବୁ ସେ ସବୁ ମାଟିଆ ଗୁଡ଼ିକ ନାଗଦେବାକୁ ପାଠିଆ ଗୁଡ଼ିକ କେହି ବି ଭାଙ୍ଗି ପାରିବେନି । ଏ କଥା ଶୁଣି କୁପାସିକୁ ନାଗଦେବାକୁ ପାଖରେ ଥିବା କିଛି ମାଟି କୁ ଆଣିଲେ । କ୍ରମ ମା, କ୍ରମ ମା କହି ଘରକୁ ଫେରିଲେ ।

ନଗେରୁ ନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ

ନାନାଲୋ, ନାନା କଲବି ଆ--- ଆଜି ପରା ମେଳାର ଶେଷଦିନ । ମୁହଁରେ ମୁରୁକି ହସ ପୁଟାର ମୁଖ୍ୟାନ ରୁଦିନାନାକୁ କହିଲା ଆରେ ମୁଖ୍ୟାନ । ମେଳାରେ ତ ବହୁତ ଗହଳି । ତୁ କଣ କାଣିବୁ ତେଣେ କରୋନା ସଂକ୍ରମଣର ଭୟରେ ଲୋକେ ଜଡ଼ସଡ଼ । ଅଦେଖା କରୋନା ସଂଘା ମେଳାଟି ଚାରିଆଡ଼େ ମାଟିଚାଲିଛି । ଖୁବ୍ ହୁସିଆର ଥିବୁ ମେଳାରେ ତ ଦେଖଣାହାରୀ ହାଉଯାଇ । କାର୍ଯ୍ୟ କେତେଥାକୁ ଲୋକ ଯାଆଆସ କରୁଛନ୍ତି । କେତେକ ମୁହଁରେ ମାୟ ଭିତିଛି ଓ ଆଉ କିଛି ଲୋକ ମୁହଁକୁ ଖୋଲାମେଳା କରି ଦେଖୁଥାଆନ୍ତି । ଭାବେ ଚଳଇ ମାରୁଛି - ରୁଦି ନାନା ଦେତେଇଦେଲେ । କିଁ ନାନା ଗୋଟିଏ କଥା ମତେ ଆଗ କହିଲୁ ଯଦି କରୋନା ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ ସଂକ୍ରମଣ ଲାଗିରହେ ତେବେ କ'ଣ ମେଳା ଲାଗିବା ଅନୁଚିତ ? ସେଇଠି କଣ ସଂକ୍ରମଣର ଡରଭୟ ରହିଛି । ବାହାର ଜିଲ୍ଲାରେ ଦୋକାନୀଙ୍କ ଭିତରେ କରୋନା ସଂକ୍ରମଣ ଯେମିତି ନ ବ୍ୟାପେ ସେଥିପାଇଁ ଏଥର ମେଳାରେ ସେମାନଙ୍କର ଦୋକାନ ବସିବ ନାହିଁ । ସେ କଥାକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ସହର କଡ଼ରେ ହସ୍ତଶିଳ୍ପ ଦୋକାନ ସବୁ ବନ୍ଦା ଦିଆଯାଇଛି । ହେଲେ ନାନା ଗଲା ଦୁଇଦର୍ଶ ହେଲା ମେଳା ତ ଲାଗିନାହିଁ ଏଥର କଣ ଲାଗିବ ନାହିଁ ? ରୁଦି ନାନା କହିଲା - ନିକଟରେ ତ ସଂକ୍ରମଣ ନ ଥିଲା ଫେର ଆମର ଛୋଟଛୋଟ କୁଟାର ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକକୁ ତ ଆମକୁ ବଂଚେଇ ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆମର କ୍ଷୁଦ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ, ଖେଳନା, ରଙ୍ଗବେରଙ୍ଗର ପାଣିକାତ, ରୁଡ଼ି, ଛୋଟଛୋଟ ଝୁଲା, ହାତଡ଼ିଆରି ସୁନ୍ଦରସୁନ୍ଦର ଚିତ୍ର ଗଢ଼ୁଥିବା ପେସାଦାରଙ୍କ ଜୀବିକାକୁ ତ ବଢ଼ାଇବାକୁ ହେବ । ଏମାନଙ୍କ ଦେପାଠରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ସକାଶେ ମେଳା ଲଗାଇବର ପଦକ୍ଷେପ ପ୍ରଣାସନ ଆଡ଼ୁ ନିଆଯାଇଛି । ଖାସ୍ ଏଥିପାଇଁ ଏସନ ମେଳାର ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଛି । ଆଜ୍ଞା ନାନା, ତେବେ ଆଜି ଆମେ ମେଳା ବୁଲିବାକୁ ନିଷ୍ଠେ ଯିବା । ସାଙ୍ଗରେ ସାଙ୍ଗପତିଶା ଘର ପିଲାମାନଙ୍କୁ

ମେଳାବୁଲାର ନିଆରା ମଜା

ନେଇଯିବା । ମୁଁ ସବୁ ପିଲାଙ୍କୁ ଫୋନ ଯୋଗେ ଜଣାଇଦେଇଛି - ଗୁଲୁ ହସିହସି କହିଲା । ବେଳ ବୁଡ଼ିଲା ବେଳକୁ ଛୁମ୍ପି, ଆଦି, ସାଦି, ସାଦୁ ଭବାନୀ, ନବ ଯଦୁ ହେରିକା ପିଲାଙ୍କୁ ଘେନି ମୁଖ୍ୟାନ ରୁଦି ନାନାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ମେଳାରେ ପହଂଚିଗଲା । ମେଳାରେ ପରସ୍ପର ହାତଧରି ସାଧ୍ୟାଧାନରେ ଚାଲିବାକୁ ରୁଦି ନାନା କଥା ମତେ ଆଗ କହିଲୁ ଯଦି କରୋନା ଉଦ୍‌ବିଗ୍ନ ସଂକ୍ରମଣ ଲାଗିରହେ ତେବେ କ'ଣ ମେଳା ଲାଗିବା ଅନୁଚିତ ? ସେଇଠି କଣ ସଂକ୍ରମଣର ଡରଭୟ ରହିଛି । ବାହାର ଜିଲ୍ଲାରେ ଦୋକାନୀଙ୍କ ଭିତରେ କରୋନା ସଂକ୍ରମଣ ଯେମିତି ନ ବ୍ୟାପେ ସେଥିପାଇଁ ଏଥର ମେଳାରେ ସେମାନଙ୍କର ଦୋକାନ ବସିବ ନାହିଁ । ସେ କଥାକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ସହର କଡ଼ରେ ହସ୍ତଶିଳ୍ପ ଦୋକାନ ସବୁ ବନ୍ଦା ଦିଆଯାଇଛି । ହେଲେ ନାନା ଗଲା ଦୁଇଦର୍ଶ ହେଲା ମେଳା ତ ଲାଗିନାହିଁ ଏଥର କଣ ଲାଗିବ ନାହିଁ ? ରୁଦି ନାନା କହିଲା - ନିକଟରେ ତ ସଂକ୍ରମଣ ନ ଥିଲା ଫେର ଆମର ଛୋଟଛୋଟ କୁଟାର ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକକୁ ତ ଆମକୁ ବଂଚେଇ ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆମର କ୍ଷୁଦ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ, ଖେଳନା, ରଙ୍ଗବେରଙ୍ଗର ପାଣିକାତ, ରୁଡ଼ି, ଛୋଟଛୋଟ ଝୁଲା, ହାତଡ଼ିଆରି ସୁନ୍ଦରସୁନ୍ଦର ଚିତ୍ର ଗଢ଼ୁଥିବା ପେସାଦାରଙ୍କ ଜୀବିକାକୁ ତ ବଢ଼ାଇବାକୁ ହେବ । ଏମାନଙ୍କ ଦେପାଠରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ସକାଶେ ମେଳା ଲଗାଇବର ପଦକ୍ଷେପ ପ୍ରଣାସନ ଆଡ଼ୁ ନିଆଯାଇଛି । ଖାସ୍ ଏଥିପାଇଁ ଏସନ ମେଳାର ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଛି । ଆଜ୍ଞା ନାନା, ତେବେ ଆଜି ଆମେ ମେଳା ବୁଲିବାକୁ ନିଷ୍ଠେ ଯିବା । ସାଙ୍ଗରେ ସାଙ୍ଗପତିଶା ଘର ପିଲାମାନଙ୍କୁ

